

Sygn. akt II PK 296/11

POSTANOWIENIE

Dnia 19 marca 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z powództwa J. P.
przeciwko Powszechnemu Zakładowi Ubezpieczeń S.A.
o odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 19 marca 2012 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych
z dnia 7 lipca 2011 r.,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 7 lipca 2011 r. oddalił apelację wniesioną przez powoda J. P. od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 7 lutego 2011 r., oddalającego powództwo o odszkodowanie w związku z wypowiedzeniem powodowi umowy o pracę przez pozwany Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A.

Powód J.P. wywiódł skargę kasacyjną od wymienionego wyroku i opierając ją na podstawie naruszenia przepisów prawa materialnego (art. 42 k.p.) przez jego błędną wykładnię, wniósł o zmianę tego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez uwzględnienie powództwa.

W skardze kasacyjnej został zawarty wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania wskazujący na istotne zagadnienie prawne polegające na konieczności udzielenia odpowiedzi na pytanie: „czy uzasadniona i rzeczywista przyczyna, od której przedstawienia w piśmie wypowiedającym umowę o pracę (lub jej warunki) ustawodawca uzależnił niewzruszalność czynności, obejmuje wyłącznie stan faktyczny, czy też stopień winy pracownika co do zaistnienia tych przyczyn, skoro z treści pisma i towarzyszących okoliczności niezbieżnie wynika, że pracodawca podjęcie decyzji o wypowiedzeniu nie oparł na samym fakcie zaistnienia faktów, lecz na zawinieniu pracownika w ich wystąpieniu”.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Jeśli więc wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, jak w rozpoznawanej sprawie, wskazuje na występowanie w sprawie istotnego

zagadnienia prawnego, to w uzasadnieniu tego wniosku (sporządzonym odrębnie od uzasadnienia podstaw kasacyjnych) winno zostać sformułowane zagadnienie prawne oraz przedstawione argumenty prawne, które wykażą możliwość różnorodnej oceny zawartego w nim problemu. Zgodnie ze stanowiskiem wyrażonym w judykaturze, skarżący ma w tym zakresie obowiązek wywiedzenia i uzasadnienia występującego w sprawie problemu prawnego w sposób zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepublikowane). Oznacza to w praktyce, iż zagadnienie prawne musi odpowiadać określonym wymaganiom, a mianowicie: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 1996 r., II UR 5/96, OSNP 1997 nr 3, poz. 39 i postanowienie z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, nie sprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02 LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179), 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (a zatem poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467, czy też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468).

Wniosek powoda o przyjęcie jego skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia tak określonych kryteriów przed wszystkim dlatego, iż sformułowane w tym wniosku pytanie, nazwane przez skarżącego zagadnieniem prawnym, nie mieści się w okolicznościach faktycznych sprawy wynikających z ustaleń dokonanych przez sądy meriti, a przez to nie pozostaje też w związku z rozpoznawaną sprawą. Nawet pobieżna lektura wspomnianych ustaleń faktycznych wskazuje bowiem na to, że zarówno z treści oświadczenia pozwanego zawierającego wypowiedzenie powodowi warunków umowy o pracę, jak z towarzyszących temu wypowiedzeniu okoliczności wcale nie wynika, aby jego przyczyną miało być sugerowane we wniosku „zawinienie pracownika w ich wystąpieniu”. Przygotowane dla powoda wypowiedzenie zmieniające jako przyczynę wskazywało wszak jedynie „negatywną ocenę osiągniętych (przez niego) wyników, a mianowicie: nierealizowanie planu przypisu składki w kanale dealerskim, nierealizowanie planu przypisu składki w inicjatywie nowe OC, brak nadzoru, zaangażowania i monitorowania procesu nawiązywania współpracy z dealerami przez Zespoły Sprzedaży, niski wskaźnik realizacji miesięcznych zadań premiowych określonych dla Kierownika Sprzedaży – rok 2008 – 19 wykonanych zadań na 24 przekazane, za 10 miesięcy 2009 – 11 wykonanych zadań na 20 przekazanych”. Tak określone przyczyny wypowiedzenia zmieniającego wymieniały więc tylko mające postać zaniechań zachowania przypisywane powodowi, abstrahując jednak od przypisania mu winy w tym zakresie. Tymczasem przedmiotem przedstawionego Sądowi Najwyższemu do rozstrzygnięcia zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości może być tylko taka wątpliwość, której wyjaśnienie jest niezbędne do rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy. Innymi słowy, konieczne jest istnienie związku przyczynowego między przedstawionym zagadnieniem prawnym a podjęciem decyzji co do istoty tej sprawy.

Niezależnie od powyższych stwierdzeń, Sąd Najwyższy jest również zdania, że skarżący, formułując zagadnienie prawne w sposób, który nie mieści się w okolicznościach faktycznych sprawy, w istocie usiłuje podważyć dokonane przez sąd drugiej instancji ustalenia faktów i ocenę dowodów. Tymczasem podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.), co oznacza, że przy merytorycznym rozpoznaniu

wniesionej przez stronę skargi kasacyjnej Sąd Najwyższy nie mógłby uwzględnić zarzutów dotyczących błędnych ustaleń faktycznych i nieprawidłowej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, a tym samym przy rozstrzygnięciu zarzutów dotyczących naruszenia prawa materialnego byłby związany ustaleniami faktycznymi dokonany przez sądy meriti (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Wypada dodać w tym miejscu, że skarga kasacyjna powoda w ogóle nie została oparta na dopuszczalnych zarzutach naruszenia przepisów postępowania, ograniczając się do zarzutu sformułowanego w ramach pierwszej podstawy kasacyjnej (art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.).

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał, iż skarżący nie wykazał potrzeby rozpoznania jego skargi kasacyjnej. Dlatego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzekł, jak w sentencji.